

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА на ГАЗОВ ХЪБ „БАЛКАН“ ЕАД

За периода
от 01 януари до 31 декември 2023 г.

Съдържание

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ	3
2. РЕЗУЛТАТИ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ДРУЖЕСТВОТО	6
3. ФИНАНСОВО-ИКОНОМИЧЕСКО СЪСТОЯНИЕ	12
3.1. ПРИХОДИ. АНАЛИЗ И ДИНАМИКА НА СТРУКТУРАТА НА ПРИХОДИТЕ	12
3.2. РАЗХОДИ. АНАЛИЗ И ДИНАМИКА НА СТРУКТУРАТА НА РАЗХОДИТЕ	13
3.3. ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	15
3.4. ПАРИЧНИ ПОТОЦИ	16
3.5. ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ	17
4. ПРЕГЛЕД НА РИСКОВЕТЕ, НА КОИТО Е ИЗЛОЖЕНО ДРУЖЕСТВОТО	17
5. СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТАТА НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ	18
6. БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ НА ДРУЖЕСТВОТО	18

Настоящият годишен доклад за дейността на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД (ГХБ) представя коментар и анализ на финансовите отчети и друга съществена информация относно финансовото състояние и резултатите от дейността на Дружеството, като обхваща едногодишния период от 01 януари до 31 декември 2023 г.

Той е изготвен в съответствие с изискванията на чл. 39 от Закона за счетоводство, чл.187д, чл.247, ал.1, 2 и 3 от Търговския закон.

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

„Газов хъб Балкан“ ЕАД е акционерно дружество и българско юридическо лице със седалище в Република България. Дружеството е вписано в Търговски регистър и регистър на ЮЛНЦ към Агенцията по вписванията с ЕИК 205478458 на 18 януари 2019 г. Адресът на управление на Дружеството е България, гр. София, 1756, р-н Студентски, ж.к. „Дървеница“, бул. „Св. Климент Охридски“, до блок 19, Бизнес сграда „Кинтекс“.

Статут и предмет на дейност

Единоличен собственик на капитала на „Газов хъб Балкан“ ЕАД е „Булгартрансгаз“ ЕАД, което от своя страна е държавно контролирано предприятие. Единоличен собственик на капитала на „Булгартрансгаз“ ЕАД е „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД. Крайният контрол се осъществява от българската държава чрез министъра на енергетиката. Предметът на дейност на „Газов хъб Балкан“ ЕАД е изграждане и опериране на електронна платформа, на която са създадени условия за сключване на двустранни сделки и борсов пазар на природен газ с физически и нефизически продукти - природен газ, енергийни продукти, енергийни носители, енергийни, зелени и бели сертификати, въглеродни емисии и други, свързани с енергопотреблението продукти.

Дейността на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД е изцяло изградена в контекста на европейските цели за изграждане на взаимосвързан и единен общеевропейски газов пазар и в подкрепа на плановете за развитие на газовата инфраструктура в цяла Европа. Концепцията за създаване и развитие на газоразпределителен център на територията на Република България, както и създаването на борса за търговия с природен газ, е активно подкрепяна от Министерски съвет на Република България и Европейската комисия и е строго съобразена с нуждите, идентифицирани от Групата на високо равнище за газова свързаност на Централна и Югоизточна Европа (CESEC).

Основният предмет на дейност на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД включва управление и поддръжка на електронна платформа за търговия с природен газ, с физическа доставка. Акциите на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД не се котират на фондова борса.

Двустранните сделки и борсовата търговия се осъществяват чрез срещане или съдействане за срещането на офертите за покупка и офертите за продажба в рамките на платформата на допуснати въз основа на точно определени финансови и други изисквания, търговци на природен газ, производители на природен газ и

други трети страни, съгласно Правилата на платформата и законоустановените правила за двустранна и борсова търговия. Резултатът е сключване на сделки с физическите продукти, както и всякаква незабранена от закона дейност, при спазване на всички приложими разрешителни, лицензионни и регистрационни режими, приложими към оператора на електронната платформа за търговия с енергийни и др. изписани в предмета на дейност продукти, на двустранен и борсов принцип, както и всякаква незабранена от закона дейност, при спазване на всички приложими разрешителни и лицензионни режими.

Дружеството няма клонове. Дружеството не е извършвало действия в областта на научноизследователската и развойната дейност през деветмесечието на 2023 г.

Собственост и управление

Едноличен собственик на капитала на „Газов хъб Балкан“ ЕАД е „Булгартрансгаз“ ЕАД, предлагащ услуги по пренос и съхранение на природен газ, като на по-късен етап не повече от 49 % от акциите на „Газов хъб Балкан“ ЕАД биха могли да се предоставят на други физически и юридически лица.

Органи на управление на „Газов хъб Балкан“ ЕАД

Дъщерното дружество „Газов хъб Балкан“ ЕАД е с едностепенна система на управление – Съвет на директорите.

Членове на Съвета на директорите към 31.12.2023 г. са Владимир Малинов, Кирил Равначки и Петя Иванова. Към 31 декември 2023 г. Дружеството се представлява и управлява от изпълнителния директор Петя Иванова.

Владимир Асенов Малинов – Председател на Съвета на директорите

- Не участва като неограничено отговорен съдружник в търговски дружества;
- Не притежава повече от 25 на сто от капитала на търговски дружества;
- Участва в управлението на „Булгартрансгаз“ ЕАД;
- Участва в управлението на „Газтрейд“ С.А.

Кирил Димчов Равначки – Член на Съвета на директорите

- Не участва като неограничено отговорен съдружник в търговски дружества;
- Не притежава повече от 25 на сто от капитала на търговски дружества;
- Не участва в управлението на други дружества.

Петя Иванова – Член на Съвета на директорите и Изпълнителен директор

- Не участва като неограничено отговорен съдружник в търговски дружества;
- Не притежава повече от 25 на сто от капитала на търговски дружества;
- Не участва в управлението на други дружества.

Членовете на Съвета на директорите не притежават акции на Дружеството.

През представените периоди няма придобиване или прехвърляне на собствени акции.

Няма сключени договори по чл. 240 б от Търговския закон.

Членовете на Съвета на директорите нямат права да придобиват акции на Дружеството.

Задължения на членовете на Борда на директорите

В съответствие с изискванията на Международните стандарти за финансово отчитане, приети за прилагане от Европейската комисия, членовете на Съвета на директорите в качеството им на ръководен орган, гарантират, че при изготвянето на финансовия отчет за финансовата година, приключила на 31.12.2023 г., последователно са заимствани и прилагани подходящи счетоводни политики и са заложили разумни и предпазливи прогнози и оценки. Членовете на Съвета на директорите гарантират, че приложимите счетоводни стандарти са следвани и финансовият отчет е изготвен съобразно принципа на действащото предприятие.

Възнаграждения на ключов ръководен персонал

Дружеството има отношение на свързано лице с директори и служители с контролни функции. Общата сума на начислените възнаграждения през 2023 г., включени в разходите за персонал, е както следва:

- Изплатени възнаграждения на Изпълнителния директор и на членовете на Съвета на директорите – 154 хил. лв.
- Осигурителни вноски върху възнагражденията на Изпълнителния директор и на членовете на Съвета на директорите – 11 хил. лв.

Свързани лица

Предприятие-майка на Дружеството е „Булгартрансгаз“ ЕАД.

Свързаните лица на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД включват неговите собственици, други свързани лица под контрол на „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД, както и ключов управленски персонал.

Дружеството има сделки с:

„Булгартрансгаз“ ЕАД на основание на:

- Договор за предоставяне на административни, правни и счетоводни и други услуги;
- Споразумение за членство на „Булгартрансгаз“ ЕАД на платформата за търговия на „Газов хъб Балкан“ ЕАД;

„Булгаргаз“ ЕАД

- Споразумение за членство на „Булгаргаз“ ЕАД на платформата за търговия на „Газов хъб Балкан“ ЕАД. Дружеството е предоставило услуги за достъп на Булгаргаз ЕАД на стойност 575 хил. лв. през отчетния период. Към края на отчетния период вземанията от Булгаргаз ЕАД са в размер на 55 хил. лв.

„Булгартел“ АД

- Договор за наем на недвижим имот сключен между „Газов хъб Балкан“ ЕАД и „Булгартел“ АД със срок до 31.03.2026 г. Дружеството е предоставило гаранционен депозит по договора за наем на стойност 7 хил. лв., който е възстановим в края на срока на договора. Към края на отчетния период непогасените задължения по договора за наем и други услуги са в размер на 5 хил. лв.
- Предоставяне на електронни съобщителни услуги от „Булгартел“ АД на „Газов хъб Балкан“ ЕАД и абонамент за файлов сървър за обем от информация и криптиране.

„Ай Си Джи Би“ АД

- Споразумение за членство на „Ай Си Джи Би“ АД на платформата за търговия на „Газов хъб Балкан“ ЕАД.

Действия в областта на научно-изследователските дейности

„Газов Хъб Балкан“ ЕАД не извършва действия в областта на научно-изследователската и развойната дейност.

2. Резултати от дейността на Дружеството през 2023 г.

Дружеството оперира платформа за търговия за нуждите на пазарите на природен газ в рамките на „Газов хъб Балкан“. В синергия с физическата инфраструктура на газоразпределителния център се осигуряват необходимите предпоставки за изграждане на първия ликвиден физически и търговски газов хъб в регион на Югоизточна Европа, базиран в България. Като първи етап от изграждането на борсата, „Газов хъб Балкан“ ЕАД предостави на участниците на пазара на природен газ в България и региона възможност да използват търговска платформа с всички необходими функционалности, съгласно изискванията на чл. 10 от Регламент (ЕС) № 312/2014 за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи, както и дългосрочен сегмент за сделки с физическа доставка.

Платформата за търговия на „Газов хъб Балкан“ ЕАД стартира през м. декември 2019 г. с провеждането на първите търгове по Програмата за освобождаване на газ за 2020 г. Стартът на платформата е и в изпълнение на цялостната концепция за увеличаване на ликвидността на пазара на природен газ в България и осъществяване на реална диверсификация и либерализация на пазара както в страната, така и в региона.

„Газов хъб Балкан“ ЕАД в качеството си на страна по одобрено от Комисията за енергийно и водно регулиране Споразумение за изпълнение на Програмата за освобождаване на газ (Gas Release Programme – GRP), предоставя софтуерната среда за изпълнението на търговете по тази програма. Програмата за освобождаване бе нововъведена за българския пазар мярка за стимулиране на търсенето и предлагането на природен газ в национален мащаб, като целта бе да се предостави реален достъп до равнопоставена среда за всички участници и достъп до конкурентни цени. Програмата бе преустановена в началот на 2023 г.

В началото на м. януари 2020 г. „Газов хъб Балкан“ ЕАД за първи път в България даде начало на многостранната търговия на организирания борсов пазар на природен газ, като въведе в експлоатация три търговски сегмента – краткосрочен сегмент (spot), дългосрочен сегмент и брокерска услуга.

Краткосрочният сегмент на платформата предлага краткосрочни стандартизирани продукти „в рамките на деня“, „ден напред“ и „уикенд“, както и продукти за нуждите на балансиране на мрежата на операторите на газопреносни мрежи. Търговията се осъществява на анонимен принцип, съгласно разпоредбите на Регламент (ЕС) № 312/2014.

Дългосрочният сегмент на платформата предлага продукти, търгуеми на средносрочна и дългосрочна база на анонимен и неанонимен принцип, както следва:

- Седмични;
- Месечни и Остатък от месеца (Balance of Month);
- Тримесечни;
- Годишни.

Дългосрочният сегмент предоставя и среда за администриране на дългосрочни договори с предмет покупко-продажба на природен газ (основно на ВТТ) за период след 1 януари 2020 г., по-малък или равен на една година, в изпълнение изискванията на чл. 176, ал. 3 от Закона за енергетиката.

Брокерската услуга дава възможност за сключване на договори за покупка на газ от страна на крайни клиенти/крайни снадбители, пряко присъединени към газопреносната система на България, без за тях да възникват разходи за членство на платформата за търговия и без да има нужда да получават достъп до услугите по достъп и пренос през мрежата на оператора на преносна система „Булгартрансгаз“ ЕАД. Брокерската услуга предоставя и средата за администриране на дългосрочни договори с предмет покупко-продажба на природен газ на физическа изходна точка с присъединени крайни клиенти/ газоразпределителни дружества за период след 1 януари 2020 г., по-малък или равен на една година, в изпълнение изискванията на чл. 176, ал. 3 от Закона за енергетиката.

Информация относно търговията с природен газ на отделните сегменти на платформата за търговия на „Газов хъб Балкан“ ЕАД:

За периода до 31.12.2023 г. на Платформата за търговия са изтъргувани количества по продукти, както следва:

Краткосрочен сегмент:

В периода до 31.12.2023 г. количествата по сделките на краткосрочния сегмент се увеличават спрямо същия период за предходната година с 260% или с 8 674 088 MWh като достигат 12 811 250 MWh.; Ръстът в броя сделки за същия период възлиза на 325% или с 16 338 сделки повече, като достигат общо 23 584.

2023 Дългосрочен сегмент													2023
	Януари	Февруари	Март	Април	Май	Юни	Юли	Август	Септември	Октомври	Ноември	Декември	
Брой сделки	1413	1 035	872	1 583	2 319	2 688	2 269	2 998	2 814	2 245	1 923	1 425	13 334
Изтъргувани количества по месеци, MWh	634 692	354 143	260 770	575 538	1 029 253	1 328 586	998 753	1 622 436	2 099 807	1 447 261	1 659 418	800 593	12 811 296
Брой участници	65	70	73	74	78	79	81	83	83	84	88	91	

Дългосрочен сегмент (включително сделки на ВТТ и по брокерска услуга):

В периода до 31.12.2023 г. количествата по сделките на дългосрочния сегмент достигат 33 323 850 MWh, което е с 273% повече спрямо същия период за предходната година. Ръстът в броя сделки за същия период възлиза на 392% или с 1320 сделки повече, като достигат общо 1772.

2023 Дългосрочен сегмент													2023
	Януари	Февруари	Март	Април	Май	Юни	Юли	Август	Септември	Октомври	Ноември	Декември	
Брой сделки	19	136	152	151	177	153	140	146	185	157	175	181	1 772
Изтъргувани количества по месеци, MWh	1 527 699	1 500 204	2 343 613	2 351 012	1 173 629	3 194 016	2 892 597	2 052 341	4 522 874	3 001 705	5 232 648	3 531 512	33 323 850
Брой участници	65	70	73	74	78	79	81	83	83	84	88	91	

Регистрираните членове на платформата към 31.12.2023 г. са 91 броя. От общия брой участници около 42 % са международни компании с опит в търговията с природен газ на европейските пазари и богато портфолио, останалите около 55 % от участниците са местни търговци на природен газ, след които са и големи индустриални консуматори в страната.

Изпълнение на Споразумение за изпълнение на програма за освобождаване на природен газ (ПОГ):

След гласуваните от Народното събрание промени в Преходните и заключителни разпоредби на Закон за корпоративното подоходно облагане, а именно отпадане на т.4 и т.5 на чл. 176а от Закона за енергетиката, т.е. преустановяване действието на Програмата за освобождаване на природен газ за 2023 г., търгове по Програмата за освобождаване за 2023 г. не се провеждат.

Пазар на „Газов хъб Балкан“ ЕАД

Електронната система на „Газов хъб Балкан“ ЕАД е предоставена от компанията Trauport Ltd., дъщерно дружество на TMX Group Ltd., която е широко разпространена мрежа и водещо софтуерно решение за осъществяване търговия на едро на множество от най-развитите европейски енергийни пазари. Споразумението за предоставяне на софтуерната услуга е сключено през м. ноември 2019 г. Системата за борсова търговия (ETS) на Trauport представлява мощен механизъм за срещане на оферти в реално време и търговска система, създадена специално за да подпомогне стоковите борси да предоставят на клиенти и търговци електронна среда за търговия и директен достъп до ликвидност на пазара чрез търговския екран на Trauport Joule.

Още през първия месец на своята дейност „Газов хъб Балкан“ ЕАД регистрира около 20 компании като членове на „Газов хъб Балкан“ ЕАД, като част от компаниите са активни на платформата от първия ден на нейния старт, а към днешна дата най-

активните членове търгуват чрез платформата на „Газов хъб Балкан“ ЕАД на ежедневна база.

Считано от 1 март 2020 г., в следствие на успешното имплементиране на съответните функционалности на платформата за търговия и свързването на информационните системи на газопреносния оператор „Булгартрансгаз“ ЕАД и на платформата за търговия на „Газов хъб Балкан“ ЕАД, системата за търговско диспечирание (CDP) на „Булгартрансгаз“ ЕАД получава автоматични уведомления за сделките, сключени на краткосрочния сегмент и на дългосрочния анонимен и неанонимен сегмент на платформата за търговия на „Газов хъб Балкан“ ЕАД.

Считано от м. юли 2020 г., „Газов хъб Балкан“ ЕАД стартира услугите по докладване на сделките, сключени или регистрирани през системата на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД във връзка с изискванията на Регламент (ЕС) № 1227/2011 относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия, чрез разработена и имплементирана функционалност на информационната система на компанията. „Газов хъб Балкан“ ЕАД предлага два вида услуги на своите клиенти: (1) Услуга по докладване, при която ГХБ осъществява изпращане към ACER на данни за сделките на съответния пазарен участник с енергийни продукти на едро, изпълнени на организирания пазар на ГХБ, включително съгласувани и несъгласувани нареждания и (2) Услуга по предоставяне на достъп до данни, с цел самостоятелно докладване – за клиентите, използващи друга докладваща организация, ГХБ предлага достъп до готови за докладване XML документи, съдържащи данни за сделките на съответния пазарен участник на организирания пазар на ГХБ, подготвени във формата и според изискванията на ACER. Всеки член на ГХБ има правото и да предостави Декларация за отказ от ползване на услугите по докладване, като това освобождава „Газов Хъб Балкан“ ЕАД от ангажимента по предоставяне и/или докладване на данни и това остава отговорност на самия член на ГХБ в качеството му на участник на енергиен пазар за търговия на едро.

Междувременно в изпълнение на целите да се превърне не само в локален, но и в регионален разпределителен център, „Газов хъб Балкан“ ЕАД привлича търговци от съседните държави, членки на ЕС – гръцки и румънски компании, както и редица централно и западноевропейски такива. Компаниите от Европа съставляват около 42 % от регистрираните на пазара на ГХБ компании. Що се касае до българските компании, които формират около 55 % от пазара, се наблюдава изразена разнородност в типа клиенти, а именно – търговци, крайни индустриални клиенти, топлофикационни дружества, оператори на съоръжения за местен добив.

В качеството си на оператор на платформа за търговия „Газов хъб Балкан“ ЕАД извършва своята дейност в съответствие с *Регламент (ЕС) № 312/2014 на Комисията от 26 март 2014 година за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи* като водещ нормативен документ за европейските енергийни пазари, както и в съответствие със разпоредбите на Закона за енергетиката и всички поднормативните законови актове, действащи на национално ниво.

Съгласно чл. 39, ал. 1, т. 6 от Закона за енергетиката (ЗЕ), обн. ДВ, бр. 79, в сила от 8.10.2019 г., дейността „организиране на борсов пазар на природен газ“ подлежи на лицензиране, като в изпълнение на §29 от ПЗР на ЗЕ, до издаване на лицензия, определеният от КЕВР оператор на одобрена платформа за търговия извършва

дейностите по организиране на борсов пазар и по изпълнение на одобреното Споразумение за изпълнение на програма за освобождаване на природен газ.

В изпълнение на изискванията на ЗЕ, Наредбата за лицензиране на дейностите в енергетиката и с оглед осъществяване на целите за осигуряване на по-добри и надеждни условия на търговия на природен газ за пазарните участници, през м. юли 2020 г. „Газов хъб Балкан“ ЕАД подаде към КЕВР документи и стартира процедура за издаване на лицензия на дружеството като „оператор на организиран борсов пазар на природен газ“. В тази връзка на 25 март 2021 г. Комисията издаде на „Газов хъб Балкан“ ЕАД лицензия №Л-532 за оператор на организиран борсов пазар за период от 35 години.

Към момента „Газов хъб Балкан“ ЕАД активно продължи разговорите с потенциални доставчици на услуги по клиринг и сетълмент. Разглеждат се различни варианти от търговска, техническа и регулаторна перспектива, които максимално да отговорят на нуждите на пазара на ГХБ. В тази връзка, на 11 октомври 2022 г., IRGiT (полската стокова клирингова къща) и „Газов Хъб Балкан“ ЕАД (ГХБ) подписаха писмо за намерение за сътрудничество за по-нататъшното развитие на българския и регионалния газов пазар. Целта на съвместната инициатива е да се определи предложение, въз основа на което IRGiT ще предоставя клирингови услуги за пазарите, управлявани от българската газова борса. IRGiT, като част от TGE Group, отдавна участва в дейности в подкрепа на развитието на регионалния газов пазар, включително чрез участието си в проекта SEEGAS (проект за развитието на интегриран пазар на природен газ в Югоизточна и Източна Европа), в който участва и ГХБ.

На 10.09.2021 г. „Газов хъб Балкан“ ЕАД се присъедини към Меморандума за разбирателство за трансгранично сътрудничество относно развитието на интегриран пазар на природен газ в Югоизточна и Източна Европа (SEEGAS). В рамките на инициативата за развитие на интегриран пазар на природен газ в югоизточна и източна Европа, съвместно с „Газов хъб Балкан“ ЕАД участват борсови оператори и оператори на газопреносни мрежи. Меморандумът цели създаването и развитието на полезна борсова инфраструктура за търговия с природен газ, която да улесни търговията с природен газ и да е база за сътрудничеството между страните за имплементиране на ефективна клирингова система за транзакции с природен газ в съответствие с европейските практики.

На 18 април 2023 г. „Газов Хъб Балкан“ ЕАД стана член на Асоциацията на Европейските енергийни борси – EUROPEX. Europex е асоциацията на енергийни борси, пазарни оператори и делегирани оператори в Европа. Сред основните приоритети на Europex са:

- Насърчаване и създаване на условия за ефективни, достъпни, ликвидни, сигурни и прозрачни енергийни и екологични пазари на едро;
- Да представлява интересите на членовете пред законодателни и регулаторни органи, както и други заинтересовани страни, като работи за общи позиции по конкретни въпроси и осигурява единен глас;
- Осигурява подкрепа на членовете по регионални и национални политически въпроси, свързани с европейските енергийни пазари на едро.

Задължение за оповестяване на вътрешна информация:

Изискванията, свързани с оповестяването на "вътрешна информация" произтичат от член 4 на Регламент (ЕС) №1227/2011 и член 10(1) от Регламент (ЕС) №1348/2014.

Задължението на публикуване на вътрешна информация е на участниците на пазара.

Член 155в (3).6 от Наредба №3 за лицензиране на дейностите в енергетиката (НЛДЕ) задължава операторите на борсови пазари да установят решение, което „да осигури публикуване в срок не по-късно от 1 час от настъпване на събитието, както и съхраняване на публикувани от участници на пазара с енергийни продукти на едро съобщения относно промяна в структурни данни за производство, потребление или цени на енергийни продукти на едро, като: производствен капацитет, планиран или непланиран престой или друго ограничение на преносен капацитет; капацитет на съхранение; трансграничен капацитет; авария или принудително прекъсване на пазара“.

Във връзка с горните изисквания, през м. ноември 2021 г. беше успешно имплементирана на Платформа за разкриване на вътрешна информация (BGH IIP), съгласно изискванията на РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1227/2011 относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия, и съгласно изискванията на Наредбата за лицензиране на дейностите в енергетиката, като са изцяло изпълнени изискванията на КЕВР и ACER за разкриване на вътрешна информация в цялост, включително позволяваща на TSOs да изпълняват своите задължения да оповестяват неразполагаемост на капацитет и друга вътрешна информация под формата на Urgent Market Messages (UMMs). Следва да се отбележи, че услугата е достъпна за всички пазарни участници, в т. ч. търговци и TSOs в и за всички балансови зони в Европа, като услугата за членовете на ГХБ е безплатна.

Web Приложено-програмен интерфейс (web API)

През 2022 г. от страна на членове на пазара и специализирани електронни медии беше изразен интерес за установяването на автоматична комуникация между техните информационни системи и търговската система на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД чрез използване на уеб базиран автоматичен канал за комуникация. В тази връзка през м. април 2022 г. беше имплементирана софтуерна възможност чрез web API за получаване от страна на членовете на пазара на ГХБ на данни за тяхната търговия (оферти и сделки), както и на анонимни данни за общата търговия по всеки сегмент (анонимни оферти и сделки, различни от тези на получаващата страна). Същата се прилага за клиенти, считано от м. юни 2022 г. Също така беше имплементирана възможност за получаване (от членове и специализирани медии) на публичните данни, които се публикуват на сайта на ГХБ (среднопретеглени и референтни цени по сегменти, както и изтъргувани количества по сегменти, публична информация за членовете на пазара на ГХБ и др.)

Провеждане на търгове на платформата за търговия

През последните 9 месеца ГХБ организира търгове за покупка-продажба на газ на свои клиенти. На търговете членовете на пазара можеха да предлагат оферти за

продажба чрез определена от купувача стартова цена и последващи отстъпки от нея. Търгове бяха проведени за "Булгартрансгаз" ЕАД и "Булгаргаз" ЕАД.

3. Финансово-икономическо състояние

Финансово-икономическото състояние на „Газов хъб Балкан“ ЕАД е разгледано и анализирано въз основа на изготвените финансово-счетоводни документи и отчет за финансовото състояние на Дружеството за 2023 г.

Към 31.12.2023 г. „Газов Хъб Балкан“ ЕАД генерира нетен финансов резултат в размер на 3 443 хил. лв. Печалбата преди данъци е 3 826 хил. лв., като бележи ръст от 2 568 хил. лв. (204,13 %) спрямо предходната 2022 г., когато размерът на печалбата преди данъци възлиза на 1 258 хил. лв.

3.1. Приходи

„Газов хъб Балкан“ ЕАД е оператор на платформа за търговия на природен газ, съгласно българския Закон за енергетиката. „Газов хъб Балкан“ ЕАД предлага сегмент за търговия с природен газ за непрекъснати спот продукти за доставка на природен газ в България, сегмент за дългосрочна търговия с природен газ и сегмент за изпълнение на Програма за освобождаване на газа за периода 2020 –2024 г.

Приходите от дейността на „Газов хъб Балкан“ ЕАД са както следва:

- Приходи от регистрационна такса;
- Приходи от месечни такси;
- Приходи от сделки на краткосрочен сегмент на платформата за търговия – предлагат се краткосрочни стандартизирани продукти „в рамките на деня“, „ден напред“, както и времеви и локални продукти за нуждите на балансиране на мрежата на ОПС. Търговията се извършва на анонимен принцип, според разпоредбите на Регламент(ЕС) №312/2014;
- Приходи от сделки на дългосрочен сегмент на платформата за търговия – предлагат се продукти, които се търгуват на средносрочна и дългосрочна база – седмични, месечни, тримесечни и годишни;
- Приходи от предлагане на количества по Програмата за освобождаване на природен газ – предоставя се на обществения доставчик софтуерна и търговска среда за освобождаване на количествата, съгласно изменения и допълнения на Закона за енергетиката на Р. България;
- Приходи от други услуги в т.ч. от такси за обучение и от такси за генериране на файлове и докладване по REMIT.

Реализираните през 2023 г. общо приходи от Дружеството са в размер на 4 790 хил. лв. и представляват основно приходи от предоставена услуга за достъп до и използване на електронната платформа за търговия на природен газ, които включват дългосрочен и краткосрочен сегмент на платформата за търговия, както и GRP сегмент.

Приходи от услуги	Отчет 01.01-31.12.2022 г.		Отчет 01.01-31.12.2023 г.		Изменение 2023 г./ 2022 г.	
	ст-ст	отн. тегло	ст-ст	отн. тегло	абс. ст-ст	в %
Приходи от услуги за достъп до платформа за търговия с природен газ	2 024	91,46%	4 446	92,82%	2 422	119,66%
Приходи от такса допълнителен екран	146	6,60%	264	5,51%	118	80,82%
Приходи от предоставяне и докладване на данни	31	1,40%	51	1,06%	20	64,52%
Приходи от обучение	6	0,27%	16	0,33%	10	166,67%
Услуга за достъп до публична и частна информация (API комуникационен канал)	3	0,14%	6	0,13%	3	100,00%
Други приходи	3	0,14%	7	0,15%	4	133,33%
Общо приходи:	2 213	100,00%	4 790	100,00%	2 577	116,45%

В сравнение с 2022 г., в общия размер на приходите, реализирани от „Газов хъб Балкан“ ЕАД през 2023 г. се отчита ръст от 2 577 хил. лв. или 116,45 %.

Към 31.12.2023 г. „Газов хъб Балкан“ ЕАД има два краткосрочни депозита с лихва 3,30 % на годишна база и през отчетния период Дружеството отчита финансови приходи от лихви по депозити в размер на 5 хил. лв.

3.2. Разходи

Разходи за дейността	Отчет 01.01-31.12.2022 г.		Отчет 01.01-31.12.2023 г.		Изменение 2023 г./ 2022 г.	
	ст-ст	отн. тегло	ст-ст	отн. тегло	абс. ст-ст	в %
Разходи за материали	14	1,50%	14	1,46%	0	0,00%
Разходи за външни услуги	554	59,51%	571	59,73%	17	3,07%
Разходи за персонал	298	32,01%	289	30,23%	(9)	(3,02%)
Разходи за социално осигуряване	33	3,54%	28	2,93%	(5)	(15,15%)
Други разходи за дейността	32	3,44%	54	5,65%	22	68,75%
Оперативни разходи	931	100,00%	956	100,00%	25	2,69%
Разходи за амортизации	22	2,30%	9	0,94%	(13)	(59,09%)
Финансови разходи	2	0,21%	4	0,41%	2	100,00%
Общо разходи	955	100,00%	969	100,00%	14	1,47%

През 2023 г. общите разходи на „Газов хъб Балкан“ ЕАД са в размер на 969 хил. лв. и бележат ръст с 14 хил. лв. (1,47 %) спрямо отчетените 955 хил. лв. през 2022 г.

Съпоставяйки отчетените през 2023 г. оперативни разходи на Дружеството с тези за 2022 г. се отчита увеличение с 25 хил. лв. (2,69 %), а именно от 931 хил. лв. през 2022 г. на 956 хил. лв. през 2023 г.

Увеличението на оперативните разходи се дължи на отчетените по-големи „Други разходи за дейността“ и разходи за външни услуги.

Отчетените разходи за материали през 2023 г. възлизат на 14 хил. лв. и представляват 1,46 % от оперативните разходи, като в общата им стойност се включват - разходи за електроенергия, вода и топлинна енергия в размер на

7 хил. лв., разходи за стопански инвентар в размер на 3 хил. лв., други разходи за материали – 2 хил. лв. и разходи за гориво-смазочни материали и авточасти и принадлежности по 1 хил. лв.

Разходите за външни услуги са в размер на 571 хил. лв. и представляват 59,73 % от оперативните разходи на Дружеството. Отчетеното увеличение от 17 хил. лв. или 3,07 % е в резултат на извършените разходи за „Услуги за ползване на платформата за борсова търговия“ в размер на 400 хил. лв., които са с 19 хил. лв. или 4,99 % по-високи спрямо отчетените през предходната година. Отчетени са и по-високи разходи за наем с 5 хил. лв. (13,89 %) и разходи за абонаментен сервиз с 4 хил. лв. или 12,50 %.

Като част от разходите за външни услуги са и разходите по договор за административни, правни, счетоводни и други услуги, предоставени на Дружеството от страна на компанията-майка „Булгартрансгаз“ ЕАД в размер на 45 хил. лв. (2022 г. - 32 хил. лв.).

От друга страна са реализирани по-малко разходи за ремонт с 15 хил. лв. (75,00 %) и граждански договори с 9 хил. лв. (40,91 %).

През 2023 г. „Газов хъб Балкан“ ЕАД отчита разходи за персонал в размер на 289 хил. лв., които са с 3,02 % по-малко спрямо отчетените към 31.12.2022 г.

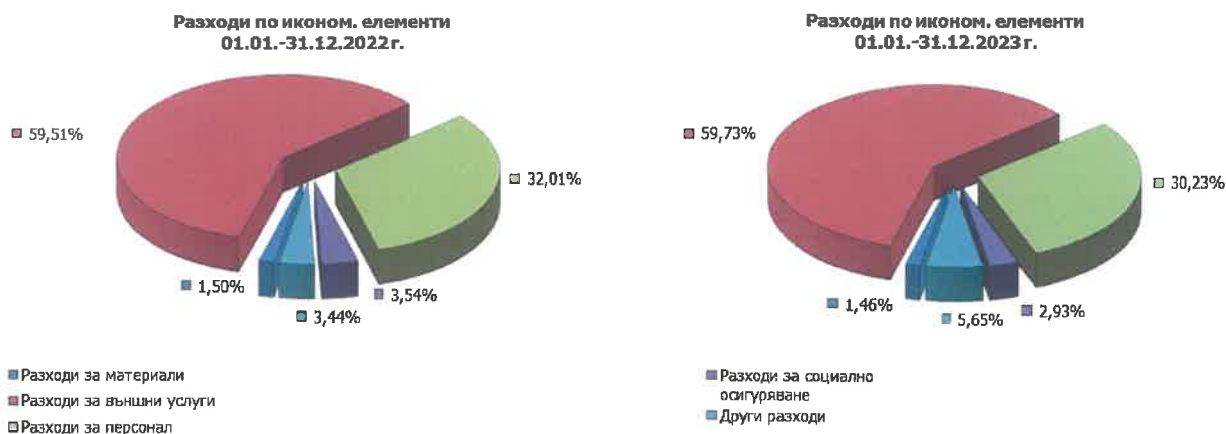
Намаление от 15,15 % е отчетено при разходите за социални осигуровки, които от 33 хил. лв. през 2022 г. се променят на 28 хил. лв. през 2023 г.

През 2023 г. Дружеството отчита по-високи „Други разходи от дейността“, които възлизат на 54 хил. лв. и представляват 5,65 % от оперативните разходи, като бележат увеличение с 22 хил. лв. (68,75 %) спрямо 2022 г. Увеличението се дължи на платен членски внос в размер на 34 хил. лв., като за 2022 г. същият възлиза на 9 хил. лв.

Платеният членски внос през 2023 г. се дължи на факта, че „Газов хъб Балкан“ ЕАД стана член на Асоциацията на Европейските енергийни борси – EUROPEX. Europex е асоциацията на енергийни борси, пазарни оператори и делегирани оператори в Европа.

Към 31.12.2023 г. Дружеството отчита разходи за амортизация, които са в размер на 9 хил. лв. и бележат спад с 13 хил. лв. (59,09 %) спрямо отчетените през 2022 г.

Структурата на отчетените от „Газов хъб Балкан“ ЕАД разходи по икономически елементи за 2023 г., съпоставена със структурата на разходите за 2022 г., е представена на следващата графика:

3.3. Отчет за финансовото състояние

Към 31.12.2023 г. „Газов хъб Балкан“ ЕАД притежава **общо активи** в размер на 6 195 хил. лв., като стойността им се е увеличила с 3 567 хил. лв. (135,73 %) спрямо отчетената към 31.12.2022 г. (2 628 хил. лв.).

Към 31.12.2023 г. стойността на **нетекущите активи** бележи ръст с 3 хил. лв. (8,33 %) и възлиза на 39 хил. лв., от които „Имоти, машини и съоръжения“ в размер на 13 хил. лв., нематериални активи в размер на 19 хил. лв. и дългосрочни вземания от свързани лица – 7 хил. лв.

Към 31.12.2023 г. **текущите активи** са в размер на 6 156 хил. лв., от които „Търговски и други вземания“ в размер на 289 хил. лв., „Вземания от свързани лица“ – 57 хил. лв. и „Парични средства и еквиваленти“ – 5 810 хил. лв. Стойността на текущите активи е с 3 564 хил. лв. или 137,50 % по-голяма спрямо балансовата им стойност към 31.12.2022 г., когато те са в размер на 2 592 хил. лв. Увеличението в стойността на текущите активи се дължи на увеличението в размер на „Парични средства и еквиваленти“, които са по-високи със 152,06 % спрямо тези към 31.12.2022 г. – 2 305 хил. лв.

Съществената част от вземанията от свързани лица са във връзка с предоставени услуги за достъп и ползване на платформата от обществения доставчик „Булгаргаз“ ЕАД през м. 12.2023 г.

Собственият капитал на Дружеството към 31.12.2023 г. е в размер на 5 950 хил. лв. и се е увеличил с 3 443 хил. лв. (137,34 %) спрямо отчетения към 31 декември 2022 г.

Към 31.12.2023 г. **регистрираният капитал** на „Газов хъб Балкан“ ЕАД е 500 хил. лв. Към настоящия момент „Булгартрансгаз“ ЕАД притежава 100 % от акциите, като на по-късен етап не повече от 49 % от акциите биха могли да се предоставят на други физически и юридически лица.

Текущите задължения по отчетни данни към 31.12.2023 г. са в размер на 245 хил. лв. и са по-големи със 124 хил. лв. (102,48 %) в сравнение с отчетените

към 31.12.2022 г. - 121 хил. лв. Към 31.12.2023 г. в стойността на текущите пасиви са включени „Търговски и други задължения“ – 196 хил. лв., задължения към свързани лица в размер на 20 хил. лв. и „Задължения свързани с данък върху дохода“ – 29 хил. лв.

3.4. Парични потоци

Един от важните показатели на финансовото състояние на „Газов хъб Балкан“ ЕАД е наличността и динамиката на паричните средства през 2023 г. Това се обуславя от факта, че паричните средства са абсолютно ликвидните активи и от тази гледна точка наличността или липсата им определя възможността за своевременно погасяване на задълженията на Дружеството.

Нетните парични потоци на „Газов хъб Балкан“ ЕАД за периода 01.01.-31.12.2023 г., съпоставени с тези през същия период на 2022 г., са представени в следващата таблица:

ПАРИЧЕН ПОТОК	Отчет 01.01- 31.12.2022 г.	Отчет 01.01- 31.12.2023 г.	Изменение 2023 г./ 2022 г.
НПП от оперативна дейност	982	3 510	257,43%
НПП и от инвестиционна дейност	(9)	(5)	(44,44%)
Нетно увеличение/(намаление) на пари и парични еквиваленти	973	3 505	260,23%
Парични средства и парични екв. в началото на периода	1 334	2 305	72,79%
Парични средства и парични екв. в края на периода	2 305	5 810	152,06%

Към 31.12.2023 г. наличността на парични средства и парични еквиваленти на „Газов хъб Балкан“ ЕАД е 5 810 хил. лв. Отчетено е увеличение от 152,06 % спрямо стойността на парични средства и парични еквиваленти към 31.12.2022 г. (2 305 хил. лв.).

През 2023 г. нетните парични потоци от оперативна дейност възлизат на 3 510 хил. лв., като се наблюдава увеличение от 257,43 % в сравнение с отчетените 982 хил. лв. през 2022 г. Причина за това са входящите парични потоци от търговски контрагенти в размер на 5 263 хил. лв. (2022 г. 2 336 хил. лв.).

Увеличение е отчетено и при изходящите парични потоци, свързани с „Платени други данъци и акциз“ със 194 хил. лв. (98,48 %), които към 31.12.2023 г. е в размер на (-391 хил. лв.), докато към 31.12.2022 г. платените други данъци са (-197 хил. лв.).

Към 31.12.2023 г. общата стойност на паричните потоци от инвестиционна дейност е с отрицателна стойност (-5 хил. лв.), като представлява „Придобиване на имоти, машини и съоръжения“ в размер на (-5 хил. лв.). Към същия период на предходната година Дружеството също така е реализирало и парични потоци за „Придобиване на нематериални активи“ на стойност 7 хил. лв.

3.5. Финансови показатели

Финансови показатели	Отчет 01.01-31.12.2022 г.	Отчет 01.01-31.12.2023 г.
Коефициенти на ликвидност		
Обща ликвидност	21,42	25,13
Коефициенти на рентабилност		
Рентабилност на приходите от продажби	0,51	0,72
Рентабилност на собствения капитал	0,45	0,58
Рентабилност на активите	0,43	0,56
Коефициенти на финансова автономност		
Коефициент на финансова автономност	20,72	24,29

- Коефициентът на обща ликвидност към 31.12.2023 г. е 25,13 и показва колко лева от краткотрайните активи се падат на един лев текущо задължение. Високият коефициент на обща ликвидност осигурява по-добри възможности за погасяване на текущи задължения.
- Коефициентът на рентабилност на приходите от продажби (печалба преди данъци/нетен размер на приходите от продажби), към 31.12.2023 г. е 0,72 и показва, че всеки 1 лев приходи, носи съответно 0,72 лв. печалба.
- Коефициентът на финансова автономност към края на 31.12.2023 г. е 24,29 и показва степента на финансова независимост от ползване на чужди средства. Стойности на коефициента над 1-ца показват добра финансова автономност.

4. Преглед на рисковете, на които е изложено Дружеството

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Политиката на Дружеството за управление на риска е развита така, че да идентифицира и анализира рисковете, с които се сблъсква Дружеството, да установява лимити за поемане на рискове и контроли, да наблюдава рисковете и съответствието с установените лимити.

Кредитен риск

Кредитният риск е рискът едната страна по финансовия инструмент да не успее да изпълни задължението си и по този начин да причини загуба на другата. Кредитният

риск за Дружеството се състои от риск от финансова загуба в ситуация, при която клиент не успее да изпълни своите договорни задължения.

По отношение на вземанията Дружеството не е изложено на значителен кредитен риск поради въведените контролни механизми при договаряне на условията за участие с пазарните участници. Дружеството е извършило оценка на очакваните кредитни загуби върху всички финансови активи и не е установило индикации за наличие на такава.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация.

Дружеството не е предоставяло финансовите си активи като обезпечение по други сделки.

Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът Дружеството да не може да изпълни финансовите си задължения, тогава когато те станат изискуеми. Политиката в тази област е насочена към гарантиране наличието на достатъчно ликвидни средства, с които да бъдат обслужени задълженията, когато същите станат изискуеми, включително в извънредни и непредвидени ситуации. Към 31.12.2023 г. Дружеството няма просрочени задължения.

Пазарен риск

Пазарен риск е рискът при промяна на пазарните условия, нивото на ликвидност и съответно обема и броя на сделките да не осигурят в достатъчна степен възвращаемост на направените от Дружеството инвестиции. Целта на управлението на пазарния риск е да се контролира експозицията към пазарен риск в приемливи граници като се оптимизира възвръщаемостта.

Валутен риск

Транзакциите на Дружеството са в български лева и евро, поради което не е изложено на валутен риск.

5. Събития, настъпили след датата на финансовия отчет

Между датата на финансовия отчет и датата на приемането му не са възникнали коригиращи събития.

6. Бъдещо развитие на Дружеството

Сред планираните дейности за 2023 г., които са от ключова важност за успешното развитие на „Газов хъб Балкан“ ЕАД са въвеждане на услуги по клиринг на извършените на платформата сделки, което ще осигури допълнителна сигурност за

пазарните участници. В тази връзка се очаква повишаване на активността на търговците след предлагането на клиринговите услуги.

Предстои и сключване на споразумения с маркет-мейкъри, и участници, формиращи пазара, което ще повиши допълнително ликвидността на пазара и нарастване на конкуренцията в предлагането, и неминуемо ще повлияе на ценовите сигнали.

Друг важен аспект от дейността ще бъде проучване и използване на възможностите за регионална интеграция на българския газов пазар със съседните пазари, на базата на различни модели за пазарни обединения.

Очаква се и автоматизиране на процесите по фактуриране, както и цялостна имплементация на концепция за билинг система.

Дата:

19.02.2023 г.

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

Петя Иванова

